

3. Мокляк В., Тарелко С. Поняття та зміст освітньої парадигми. Педагогічні науки. 2023. №81. С. 148-154. URL: <https://pednauki.pnpu.edu.ua/article/view/289409/282961>

4. Гаращук О.В., Куценко В.І. Якісна освіта – об'єднуюча сила української держави. Київ: Видавництво Європейського університету, 2020. 304 с.

ЕКОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ АВТОМОБІЛЯ: ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ

**Ясишена В. В., д.е.н., професор,
Квас Н. О., магістр групи ТТмвн-11
Вінницький начальнично-науковий інститут економіки ЗУНУ**

Однією із найважливіших проблем сьогодення є захист навколишнього середовища від забруднення, яке відбувається від використання автомобільного транспорту, у т. ч. застарілого, через викид шкідливих речовин та відпрацьованих газів. Шкідливі викиди включають (оксид азоту, оксид вуглецю, сажу, метан та неметанові органічні сполуки, діоксид сірки, діоксиду азоту тощо), що вкрай негативно впливає на здоров'я людей і екологію.

Як свідчать дані AUTO-Consulting, «у січні 2023 року середній вік українського автопарку становив 23,2 року. Це вдвічі більше, аніж у Євросоюзі, де цей показник складає 11,9 року (за підсумками 2021 року). Найновішим автопарком можуть похизуватися жителі Люксембургу (6,7 року), Австрії (8,5 року) та Данії (8,9 року)» [1].

Також в умовах світового дефіциту нафти є велика потреба в пошуку і розробці нових перспективних напрямків технологічної модернізації техніки.

Нині, багато науковців і практиків світу працюють над покращенням екологічних показників автомобілів, які можна досягти через

вивчення і впровадження різних напрямків та технологій. Нижче оглянуто деякі з них.

В світі відбувається електрифікація автомобілів, яка полягає в переході від традиційних двигунів внутрішнього згоряння до електричних двигунів. Використання цієї технології значно знижує викид шкідливих речовин в оточуюче середовище.

Електромобілі часто називають найекологічнішими автомобілями і вони стають все більш поширеними завдяки їхнім перевагам, таким як:

- краща продуктивність – електричні агрегати в багатьох випадках перевершують двигуни внутрішнього згоряння з точки зору ефективності;

- немає вихлопних газів – електродвигун практично не забруднює навколишнє середовище, і є можливість використовувати відновлювані джерела енергії, такі як власна фотоелектрична система для зарядження акумулятора;

- простий дизайн і довший термін служби – електромобілі не тільки вважаються екологічно чистими, але й менш схильні до поломок, ніж їхні аналоги з двигунами внутрішнього згоряння;

- плавна, тиха робота;
- незалежність від зростання цін на паливо та обмеження поставок;
- безпека – на думку багатьох експертів, конструкція електрокарів, в тому числі відсутність паливного бака, істотно підвищує безпеку використання даного виду транспорту [3].

Використання гібридних технологій, передбачає те, що гібридні автомобілі комбінують у собі електричні та традиційні двигуни, що дозволяє знизити споживання палива та викиди шкідливих речовин. Особливо це ефективно у міському циклі.

Розробка покращених версій двигунів внутрішнього згоряння розкриває нові можливості застосування новітніх технологій, а саме: пряме впорскування палива, турбонадув, системи стоп-старт тощо. Удосконалені розробки паливних двигунів можуть суттєво покращити паливну економічність та знизити викиди.

Такий підхід, як використання легких матеріалів та одночасно міцних для конструкції автомобілів може знизити витрати пального та викиди CO₂ за рахунок зменшення маси транспортного засобу. Також може покращити економічність палива використання на автомобілі ефективних шин з низьким опором коченню.

Використання при експлуатації автомобіля екологічного палива. Це використання біопалива, такого як біодизель або етиловий спирт (етанол) - може знизити залежність від нафтопродуктів та викиди CO₂.

Загалом виокремлено «три способи застосування біоетанолу як моторного палива:

- як добавка до бензину від 5 до 15% (E5, E10, E15) для використання у звичайних бензинових двигунах. До прикладу, E10 - це суміш, що містить 10% біоетанолу та 90% бензину;

- у вигляді сумішей із вмістом етанолу до 85% (E20, E30, E85) для використання в автомобілях з двигунами з універсальним споживанням палива. Чисте (100%) біоетанолове паливо, як моторне, використовується у Бразилії;

- для синтезу етилтретбутилового ефіру (ЕТБЕ) - високооктанового компоненту бензину, який має переваги над біоетанолом. Виробництво ЕТБЕ набуло поширення в європейських країнах, де більше половини біоетанолу спрямовують на синтез ЕТБЕ.

У біоетанолу є недолік: при низьких температурах двигун, що працює на 100%-му біоетанолі важко запускається. Проблема вирішується за допомогою додавання невеликої частки (близько 5%) бензину» [1].

Удосконалення системи утилізації відходів. Розвиток систем утилізації відходів, таких як системи очищення викидів та рециркуляція відходів, допомагає знизити шкідливі викиди. Застосування системи рециркуляції відпрацьованих газів (EGR) дасть змогу знизити викиди оксидів азоту, рециркулюючи частину відпрацьованих газів назад у циліндри двигуна.

Застосування інтелектуальних системи управління рухом. До прикладу, розробка систем керування

трафіком та синхронізація світлофорів допомагає знизити пробки та, як наслідок, викиди шкідливих речовин.

Ці та інші технології можуть значно підвищити екологічну ефективність використання автомобілів.

Список використаних джерел:

1. Біоетанол: паливо, сировина, екологічна та продовольча безпека. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/06/21/701427/> (дата звернення: 23.03.2024).
2. Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті. Науковий журнал. Луцьк: ЛНТУ, 2022. № 1 (18). 193 с.
3. Чи екологічні електромобілі? URL: <https://www.products.pcc.eu/uk/blog/> (дата звернення: 23.03.2024).

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК НЕОБХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Щирба І.М., к.е.н., доцент

Західноукраїнський національний університет

Щирба М.М., аспірант

Західноукраїнський національний університет

Функціонування ринку і розвиток економіки країни в умовах воєнного стану обумовлює необхідність створення якісно нової системи управління і оновлення змісту, методології й організації бухгалтерського обліку.

Ефективність ведення бухгалтерського обліку на підприємствах залежить від рівня його організації, розвитку ринкових відносин в Україні, специфіки різних форм власності та розширення економічних зв'язків вітчизняних підприємств з іноземними партнерами, що вимагає розробки облікової політики, яку підприємство визначає самостійно. Від сформованої облікової політики залежить не тільки ефективність функціонування системи бухгалтерського обліку, а й управління фінансово-господарською діяльністю

підприємства та стратегією його розвитку на тривалу перспективу.

В умовах функціонування та розвитку ринкових відносин, ускладнення процесів управління економічними суб'єктами зростає роль облікової політики та її аудиту. Його проводять не тільки для контролю за дотриманням положень облікової політики, але й для оцінки її ефективності. У зв'язку з тим виникає потреба у впровадженні на вітчизняних підприємствах аудиту ефективності облікової політики.

Під час аудиту ефективності облікової політики аудитор повинен вирішити такі завдання:

1. Відповідність вибраної облікової політики (зокрема, методичної її складової) чинним нормам законодавства – дотримання принципу законності;